

SZENTÉS és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 fnt 25 kr., félévre 2 fnt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, óv. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

A mérég.

Szentés, 1890. jan. 23.

Aki a történelem lapjait forgatva, figyelmet fordított az ott leírt és megörökített küzdelmekre, nyilván eleje tűnik egy szomorú tény: az, hogy a közéletben küzdők gyengébbjeinek egyik leggyakrabban alkalmazott fegyvere az erősebbel szemben, minden időkben a — mérég volt.

A mérég, melyet növényi és ásványi alkatrészekből szűrt a vegyész és amely az elvesztendő ételbe-italába keverve, megbomlasztja a szervezetet és kora sírba dönti a legépebb testet. — A mérég, melyet ármányos szavak csepegtetnek a jó barátok fülébe, hogy a rágalom vagy gyanú rútt iszapjával kenve be a megejtendőt — előbb lelkét ölje meg, hogy élő halottá változtassák. A mérég, melyet a diplomácia ravasz fondorlata hint két barátságos hatalom köze, hogy meghasonlást, szakadást idézzon elő közöttük, melyet csak háborúban elvázott emberek és százerek élete árán lehet ismét elenyészteni. A mérég ezer és ezer változatban, de mindég csak — mérég; mindég csak az az eszköz, mely a sötétben végzi aknamunkáját és amely ellen semmi sem véd, semmi sem nyújt oltalmat, hanemha az: hogy a merénylőt, a mérégkeverőt, a gyanúsítót és fondorkodót idején leléccazzuk, mielőtt mérge, gyanúsítása, fondorlata beette magát testünkbe, lelkünkbe, hogy ott romboló, életlő munkáját megkezdje.

S amire a történelem tanít, hogy világmozgató események egyik nagy tényezője volt és maradt mindenha — ugyanez ismétlődik a szűkebb társadalom, egy vármegye vagy város történetében is.

A hatalmi tényezők, az uralomra vágyók örökös egymás közt való harca folyik itten is, mely sokszor nem válogat az eszköz tisztesség voltában és a történelemből tanulva: ugyanúgy a méréghez nyúl, mint annak átkos alakjai.

De itt, a szűkebb körben a legritkább eset az, hogy a vegyeszet életbontó mérgeihez folyamodják a mérégkeverő.

Mert az a mérég nyomot hágy a testben. A kutató igazságszolgáltatás öröke éber szeme, az orvosi tudomány bonckésével deríti fel az ilyen büntényeket, melyek elkövetői aztán ritkán kerülnek ki a földi igazságszolgáltatás sújtó, megterelő kezét.

Annál gyakoribb a rágalom, a gyanúsítás mérge, mely a testet épségben hagyja, de megöli a lelket és szánuadó

tetszalottá változtatja az így megejtett ellenfélt.

És ez a mérég, a gyanúsítás mérge az amely — szinte rosszul esik ezt konstatálnunk — az utóbbi időben nálunk is veszedelmesen lábrakap, hogy gyáva módon hureolva meg a közpályán szereplőket, lelkükhöz férközzék, mindent bemételeyezve, ami vele érintkezésbe jő.

Szomorú, hogy a sajtó egy közege, egy hírlap szegődik ez erkölcsi mérég szolgálatába, a sajtó, amelynek legszebb, legnemesebb feladata épp az, hogy a sebettség, a gyáva bűn ellen küzdjön és védje a tisztességet.

Még szomorúbb, hogy ez épp nálunk történik, ahol ezt az erkölcsi mételeyt, — legalább ez ideig — csak hírből ismertük.

Idézzük fel a közel multat, lapozzuk végig figyelmesen a „Szentési Lap” ez időben megjelent számaint: felénk fog vgyorogni betűi közül ez a rím: a rágalom, a gyanúsítás mérge, ahogy minden tisztességet lábba tiporva, férközik mindenkihez, hogy gyáva mód beszemeyezze.

Nem alaptalan vádaskodás ez, hanem tényekkel igazolt valóság, melyet hogy behivonyítsunk, esetről-esetre végigmegegyünk, a nevezett lapban világgá szórt alacsony gyanúsítások hosszú láncolatán.

A választási tusán kezdjük, mikor Balogh János cikke látott, a nevezett lap hasábjain, napvilágot, vagy még korábban?

Mert a gyanúsítás korábban ütötte fel a fejét: a mult év december 6-iki közigazgatási bizottsági gyűlésen, hol Sina Ferenc, az alispán ellen indítandó fegyelmi vizsgálatra vonatkozó indítványát azzal a gyanúsítással okolta meg, hogy az alispán bűnös összejátással takargatta Csemegi Antal, akkor volt csongrádi főszolgabíró hangy számoskolását.

Mert gyanúsítás volt ez, pusztá gyanúsítás, melyet a vádaskodó semmi határozott tényeg nem tudott igazolni.

Ez az első mérégcsöpp, ez az első gyanú hozta aztán maga után a többit.

Maga után hozta Balogh János cikke, mely nem foglalt ugyan magában határozott irányú gyanút senki ellen sem, de általánosságban úgy tüntette fel a vármegye tisztikarát, mintha abban csapán ő volna az egyedüli, ki a közigazgatás tisztasága érdekében síkra mer szállani.

Tudjunk mi volt a vége. Balogh János hírlapilag jelentette ki, hogy tisztársait sérteni egyáltalán nem akarta. De szükség volt erre?

Nem! Ha el nem ragadja a küzdelem lieve, ha nyugodtan fontolja meg cselekedeteit, nem kell vala azok egyikét sem soha revokálnia.

Következett az újabb gyanúsítás, mely a közigazgatási bizottság ellen irányult és amely abban a nevezetes panaszlevélben foglaltatik, melyet Sina Ferenc és érdektársai a belügyminiszterhez vittek fel, hogy Stammer ellen fegyelmi vizsgálatot szorgalmazzanak.

E panaszlevélben azzal gyanúsítják a közigazgatási bizottságot, hogy a december 6-iki gyűlésen, Sina Ferenc ellenében és az alispán előnyére, részrehajló, egyoldalú határozatot hozott.

És kik hangoztatják e gyanút?

Részben maga Sina Ferenc, aki ily módon bírál veti fel magát öt legközelebből érdeklő, mert tőle eredő kérdésben, részben olyanok, kik maguk — akkor, mikor e panaszlevelet, mint megyebizottsági tagok írták alá, visszaállt, törvénytelen cselekedetet követtek el, illetékelen cím használatával.

A közigazgatási bizottság e gyanút, a f. hó 21-iki gyűlésében magától a legerélyesebben visszaütötte és a gyanúsítás összeomlik.

Következik a kijelölés, választás és kinevezés.

Az alacsony gyanúsítások egész fertőjét zavarta fel a nevezett lap hasábjain.

Hogy Kádár azért menesztetett, mert becsületessége nem fér össze a közigazgatás immoralitásával; hogy a kandidálásoknál az erkölcsi kifogások figyelmelen kiül hagytak; hogy a kinevezések kompromittáltak a főispánra; maga az a főispán pedig kétszímű, képmutató s mint ilyen nem való a vármegye élére, tehát menjen.

Kádár becsületesség voltában senki sem kételkedik, de az a gyanú, hogy ez a becsületesség nem fér össze a közigazgatás immoralitásával, semmivel sem lett igazolva, csak oda lett dobva, mint ahogy a gonosz kéz a romboló tűzkévet oda dobja a száraz tetőre, hogy lángba borítsa.

A kandidáló bizottság nem bíráló bizottság; ott nem latolgtják soha a kijelölendők érteket, mert a tagoknak ehöz joguk sincsen. Ott csak szavaznak. És ha a kijelölések ily szavazással, vagy szavazás nélküli közmegegyezéssel történtek: van-e joga valakinek, akár egy hírlapnak e bizottságot, vagy pláne annak elnökét, aki még szavazatlát is csak akkor ércényesítheti, amikor ezzel — egyenlő szavazatok esetén — döntenie kell, — azzal vádolni, hogy egyes

kandidáltak ellen felhozott erkölcsi kifogásokat figyelmen kívül hagyott?

És milyen természetűek voltak ez erkölcsi kifogások?

Azzal vádolt *Sima Ferencz* és lapja — mert a vádló mindég csak ő, és ezt jó lesz figyelemmel kísérni — egy volt szolgabíró, hogy ellene zsarolás címén panasz és vizsgálat tételét folyamalta.

A vád konkrét, de helyes és alapos kifogás, erkölcsileg megbélyegző-e ez annyira, hogy kifogásul legyen felhozható az illető kijelölése ellen?

Határozottan mondhatjuk, hogy nem!

Az a zsarolás címén, az illető szolgabíró ellen folyamatosan tett panasz vagy el van már intézve, vagy nincs.

Ha el van intézve, úgy az a szolgabíró — ha a panasz indokolt és beigazolható volt — el kellett hogy nyerve méltó büntetését; ha nem volt indokolt és beigazolható, úgy bizonyára a vizsgálat felmentette a vád alól.

Ha még nincs elintézve, ha ez ügy még folyamatban van: úgy nincs a világon olyan kandidáló bizottság vagy hirlap, amelynek joga legyen fölötte pálcát törni, ellene, a gyanúsítás undok mérgét szórni és ezzel a vizsgálat és hozandó ítéletek prejudikálva, már előre itélkezni.

Következik a kinevezett tisztviselőkhöz szórt azon alacsony gyanúsítás, hogy e kinevezéseknél a főispán magát erősen kompromittálta.

Ez annyit tesz: hogy e kinevezettek közt egy vagy több oly egyén van, kik erkölcsileg vagy képzettség tekintetében kifogás alá esnek, s a főispán — dacára annak, hogy ez erkölcsi vagy egyéb hiányokról tudomással bírt, még is kinevezte őket.

Arról az egyről a gyanúsítás ocsmány mesteriségét űző lap körülbelül bizonyos, hogy a főispán soha sem fog vele szemben oda leszállni, hogy védekezzen és a nyilvánosság elé — polémiában — lépjen.

De fellépnek az illető tisztviselőkhöz. Felhívják a gyanúsító cikk íróját, hogy ne általánosságban vádoljon, hanem nevezze meg azokat a kifogás alá eső tisztviselőket, adja elő vádját határozottan.

És mi történik?

A rágalom, a gyanúsítás ellúvik egy szerkesztői megjegyzés mögé.

Azt mondja: igen is vádaskodom, de ha tudni akarjátok ki ellen: jöjjetek hozzám egyenként és megszugom a nevét annak a tisztviselőnek.

Tisztesség, nyílt, férfias eljárás ez?

Akiben meg van a bátorság a gyanúsítás és rágalomra: legyen ura a szavának! ne bujkáljon, mint ahogy a lújn lújkálni szokott.

S végül még egyszer a *Kádár* esete. Kimutatjuk *Kádár* nyugdíjkeresvényéből, a saját szavaival, hogy azért vonult vissza, mert gatyola volt, a törvény követelményeinek megfelelően — a központ! a temű át lakását.

És ekkor újól elől a gyanú undok minge, ez alkalommal a vármegye nyugdíjválasztmányja ellen irányulva.

A „*Szentesi Lap*“ f. évi 10 ik száma hoz erre vonatkozólag egy levelmasolatot, melyet *Kádár* Henrik intézett *Sima Ferencz* s a e nyben arra kéri

fel — hogy ne folytassa az érdekében felvett nemes küzdelmet, mert attól tart, hogy az, nagyon kiérdemelt nyugdíja megállapítására is káros hatással lehet.

S ha most már mindazt összegezzük, ha mindez úgy volna való, ahogy az alacsony gyanúsítás felhozza, vég-elemzésében azt kellene kinndük, hogy Csongrádvármegye szervezete aljában, egész vesztjeig megromlott, erkölcstelen, minden lúben leledző.

Hogy itt közigazgatási bizottság, tisztikar, nyugdíjválasztmány, fegyelmi bíróság, mind, mind ez a testület, mely a vármegye nagy többségének bizalmából lett azzá, ami — minden gonosz indulatokkal szaturált lúnpalástól, megvesztegetett férfiak testülete s hogy itt a vármegyében, a tiszta erkölcs egyedül védője, a jellemzilárdság kimagasló alakja egyedül a „*Szentesi Lap*“ szerkesztője s talán még a hozzája csatlakozott törpe kisebbség.

Hát lehetséges ez? S lehetséges, hogy ezt az a nagy többség, azok az erkölcsi testületek tovább túrják?

Bűnt követnek el vele, ha teszik. Mert a kigyót nem melengetni szokás, hanem fejére taposni!

A közigazgatási bizottság gyűlése.

Csongrádmegye közigazgatási bizottsága a f. hó 21 én tartotta e havi rendes gyűlést *Zsilinszky* Mihály főispán e'nöklete alatt.

Az utjonnan kiegészített bizottság első ülése volt ez s ha már e körülmény is érdekessé tette, még nagyobb érdeket kölcsönzött neki az, hogy ez alkalommal volt tárgyalandó a *Sima Ferencz* és érdektársai által, a beügmüniszterhez benyújtott panasz, melyet a miniszter, mint már megemlekeztünk róla, azzal küldött le, hogy az ügyet, a panaszra való tekintettel, a közg. bizottság vizsgálja meg és erről jelentését, a vonatkozó ügyiratok kapcsolatában terjessze fel.

Arról, hogy e felterjesztéstől tenné a beügmüniszter függővé az alispán ellen esetleg indítandó fegyelmi vizsgálatot, — mint ahogy ezt a „*Szentesi Lap*“ még egyik legutóbbi számában is megírta, egy árva betű sincs a miniszteri rendeletben s így ez ismét csak egyike a kolléga apró cseprő fálntésének.

De ettől a tárgytól eltekintve is sok érdekes mozzanata volt a lefolyt közg. bizottsági gyűlésnek, mely az egész délelőtöt, délutáni fél lig s még a délután jó részét is betöltötte sokszerű jelentései és elintézendőivel.

A gyűlés megnyitásokor *Zsilinszky* Mihály főispán elnök, ádvözölte a megjelenteket és azon reményének adott kifejezést, hogy az utjonnan kiegészített bizottság csak azzal a lelkiismeretes szigorral és a jó, kifogástalan adminisztráció előmozdításának szem előtt tartásával fogja feladatát teljesíteni, mint ahogy a múltban események.

A bizottság ezután mint ilyen megalkult. *Stammer* Sándor alispán felolvasta a tagok névsorát, mely semmi kifogás alá nem esett s nyomban rá megjejtettek a különféle bizottságok választását, a következőkben:

1. Börtönvizsgáló bizottság tagjai: elnök, *Stammer* Sándor; tagok: dr. *Réti* János törvös, *Kiss* Zsigmond, *Ühlyéhy* Nándor, *Dósa* Béla, és *Szedler* János

2. Erdőrendészeti a bizottság: *Stammer*

Sándor alispán, *Fekete* Márton, *Novák* József.

3. Erdei kihágási másodfokú albizottság. Rendes tagok: *Kiss* Zsigmond, *Fekete* Márton, *Kovács* Imre, *Novák* József. Póttagok: *Réti* Ferenc, *Bányai* József, *Wimmer* Károly, *Szedler* János.

4. Fegyelmi választmány rendes tagjai: *Lévay* Ferencz tanfelügyelő, *Fincsi* Gyula pénzügyigazgató, *Kiss* Zsigmond, *Fekete* Márton. Póttagok: *Csaly* Andor, *Bányai* József. Tiszti ügyész helyettes később fog kinevezetni.

5. Felszólamlási bizottság: *Csaló* Zsigmond vármegyei főjegyző, *Kiss* Zsigmond, *Bányai* József, *Szedler* János.

6. Gyámügyi felelőviteli bizottság rendes tagjai: *Kiss* Zsigmond, *Fekete* Márton; póttag *Réti* Ferencz. Ugyan e bizottságba a főispán által kinevezettek rendes tagokul: *Nóvák* József, *Filó* János; póttagul: *Szedler* János.

A bizottságok megalakulása után követték a közigazgatási elnöki szakelőadományok és ezek során merült fel az első érdekes ügy: *Réti* Ferencz, contra *Csemegi* Antal eset.

Réti Ferencz megyebizottsági tag, csongrádi ügyvéd és ez idő szerint közg. biz. tag, még a múlt év folyamán egyenesen a beügmüniszterhez fordult panaszával, *Csemegi* Antal volt járási főszolgabíró ellen, azzal vádolva őt, hogy ellene, t. i. *Réti* ellen, de a csongrád sóvényházi ármentesítő társulat ellen folytonosan izgat; hogy úgy tünteti fel mindenkép e társulatot, mint amely koldúbotra juttatja a polgárokat és első sorban őtet sújtja ezzel a váddal, mint-ha e vizvédelmi társulatot merő rosszindulatból ő hozta volna Csongrád nyakára.

A vád a beügmüniszteriumtól került le. Egy — állítólag *Csemegitől* eredő falragas is van hozzá mellékelve és abból a vádlélelben is foglaltatnak idézetek.

Maga ez a falragas olyan, amilyen cdaát *Csongrádon* már évek óta látvaiban van. Telve ocsmány és becűletsértő vádaskodással, ott így szokás küzdeni, ez helyettesíti a revolver zsurnalisztikát.

A beügmüniszter az egészet azzal küldte le, hogy a közg. biz. vizsgálja meg az ügyet és amennyiben szükségét látván, indítson a főszolgabíró ellen fegyelmi vizsgálatot.

Persze, maga a panasz akkor adatott be, mikor *Csemegi* még főszolgabíró volt. Azóta egyet fordult a világ kereké s ma *Csemegi* csak magábanber.

Az volt hát a kérdés: ez az eset s a rávonatkozó ügyiratok csatlakoztatása e *Csemegi* ellen folyamatban levő fegyelmi vizsgálat adatahoz együtt es elbrálás végett, vagy ne.

Kiss Zsigmond, a hivatalos állásban elküvetett izgatást lát az egészen és így úgy véli, hogy a közg. biz. nem is illetékes ez ügyben itélkezni. Ez a rendes bírói eljárás tárgyát képezheti csupán és oda utasítandó.

Schmidt kir. ügyész nem minősíti ezt olyan szigorral. Inkább csak botrányos viselkedésnek mondja és így fegyelmi eljárás alá tartozónak.

Tulajdonképen az egész 2 részre osztható. Fegyelmi ügy, amennyiben *Csemegi*, mint főszolgabíró, hivatalos állását használta fel az izgatásra és sújtóviség, amennyiben plákát is fordul benne elő, tehát nyomtatvány.

Ez magánmeggyűződésünk. A közigaz-

gatási bizottság, hosszabb vita után, melyben még *Sós* Pál tiszt. ügyész, *Lévay* tanfelügyelő, *Fekete* Márton és *Balogh* János vettek részt, az ügyiratokat a fegyelmi vizsgálat irataihoz határozta csatolni.

A következő érdekes eset, a *Csemegi* által végre beterjesztett számadások esete volt.

A volt főszolgabíró, mikor hivatalos renitenciája végre fegyelmi vizsgálatot hozott a nyakát, az oly sokszor megszüretett számadásokat az elköltött közmunkapénzről, beküldte.

Azonban e számadások most is hézagok és így — míg a már beküldött rész ideiglenesen a megyei levéltárba tétetni határozatott, a közig. biz. egyidejűleg oda utasítja a volt főszolgabírót, hogy a hiányzó adatok és számadásokkal a benyújtott végleszámlást 30 napi záros határidő alatt muhihatatlanul kiegészítse.

Végül több érdeketlen, apró közig. előadomány után, mint utolsó a sorban jött a belügyminiszeri rendelet a *Sima* féle panasz ügyében

Felolvastatott a belügyminiszterhez felvitt levélvel, továbbá az erre vonatkozó miniszeri utasítás, az alispán e tárgyban benyújtott emlékirata és végül a határozati javaslat.

Az ügy és előzményei sokkal ismeretesebb dolgok, semhogy itt körülményesen részletezzük újból.

A határozati javaslat szerint az ügyiratok — a miniszer kívánságához képest — azzal lettek volna felterjesztendők, hogy a közig. biz. ma épp oly kevéssé talál okot arra, hogy az alispán ellen fegyelmi vizsgálat megtartását rendelje el, mint ahogy a múlt év dec. 6-iki gyűlésében nem látott.

Ez ellenében elsőnek *Fekete* Márton szólalt fel. Nem megy bele semmi indoklásba. Itéli a miniszter maga. Ugy is felkívánja az ügyiratokat, ezek egy része rég fenn is van. Kiegészítendő ezeket teljesen és egyszerűen hivatkozna, a bizottság múlt év dec. 6-iki határozatára. *Amennyiben pedig a panaszlevél a közig. bizottság címre is azt a védat foglalja magában, hogy akkori határozata részrehajló és egyoldalú volt, ezt a bizottság a legerélyesebben visszautasítja* és hangsúlyozza, hogy — amennyiben a vizsgálat során, bármelyik köztisztviselő, tehát akár az alispán ellen is, oly terhelő adatok merülnek fel, melyek a szigorú eljárást, esetleg fegyelmi vizsgálat elrendelését is szükségessé teszik: a bizottság mindenestre kötelesség szerű szigorral és lelkiismeretesen fog mindenkor eljárni.

Némi eszmecsere és vita után, melyben különösen *Lévay* Ferenc tanfelügyelő éles logikával érvelt a mellett, hogy tulajdonképpen sem *Sima* Ferenc sem érdektelenséget nem jogotottak ez ügy megfélebbezésére, a közig. biz. *Fekete* Márton indítványát egyhangúlag elfogadta és ezzel ez az ügy — legalább egyelőre — elintézett nyert.

Az ezután következett szakfelelősködés között különösen a tisztí orvos jelentése érdemel figyelmet.

A jelentés kiemeli, hogy a vármegye területén, a felmerült járványos betegségek folytán, kedvezőtlenül alakult az egészségügy. Különösen a kanyaró és trachoma terjed Horgoson, Derosmán, Csanyon, Szentesen stb.

Jelentést tesz továbbá arra nézve, hogy oly nagy, 30 ezer lelket számláló vá-

rosban, mint Szentes, rendezés és kedvező egészségi viszonyok közt is képtelen 2 orvos, az egészségügyi teendőket kellően végezni s hogy így itt egy 3-ik orvosi állás szervezése muhihatatlanul szükségessé válik; hogy továbbá, ugyancsak Szentes határában, a külterületen, tanyák közt lakó nagyszámú lakosság teljesen nélkülözni a közvetlen szülésznoi segélyt, s hogy így égetően szükséges, a város hatóságát és közönségét a tanyai szülésznoi állások szervezésére szorítani, anyanyal inkább, mert ezt miniszeri rendelet is szabályozza és követeli.

A közigazgatási bizottság a Szentesen létesítendő 3-ik orvosi állás és a tanyai szülésznoi állások szervezésének utasítására nem tartja magát illetékesnek. Tekintve azonban az ügy fontosságát, felhívni határozta a körülményre Szentes város figyelmét, hogy a maga hatáskörében a szükséges intézkedéseket megtegye.

A trachomára nézve, mely a főorvosi jelentés szerint, különösen a Tisza jobb partján van ugyan terjedőben, de máhoinap ide Szentesre is eljut járvány szerű vándorlásban, még pedig előreláthatólag rövid időn, mert hiszen a város a trachoma valószínű fészkeivel van körülvéve, a közig. bizottság a kormány figyelmét határozta e körülményre felhívni, azzal, hogy itt is gondoskodjék a szigorú vizsgálat és ellenőrzés keresztülviteléről, ahogy a vármegye többi községeiben cselekedte.

Örülünk, hogy végre a közegészségügygel is ily behatóan foglalkozott a közig. biz. gyűlés, mint eddig még soha nem s főleg örülünk a főispán azon kijelentésének, hogy a maga részéről mindent meg fog tenni arra nézve, hogy megyénkben a közegészség ügye megjavuljon.

Volt még a gyűlésnek néhány érdekes tárgya, melyekre legközelebb visszatérünk.

Ez alkalommal lapunk szűk tere nem engedi, hogy ezekre is kiterjeszkedjünk.

Üjdonságok.

Szentes, 1890. jan. 23.

Személyi hir. *Zsilinszky* Mihály főispán a mai napon Budapestre utazik, hol néhány napot fog tölteni, részben hogy személyesen tegyen jelentést a belügyminiszternek a megyebeli eseményekről, részben pedig azért, hogy bizonyos szaktanácskozásokban vegyen részt.

— **Zona rendszer a szentesi vasuton.** Vasutunk, mint helyi érdekű, eddig kívül esett a zona-rendszer keretén. Nemi csekély kedvezmény háruult ugyan ránk is a személytarifa lejjebb számításánál, de ez számbevehető sem volt. Most azonban, mint értesítünk, illetékes helyen megette a vasúti bizottság a lépéseket, hogy a zona rendszer a mi vonatainkra is kiterjesztéssel s ha e terv keresztülvitele sikerül: tavaszról fogva már vigan zónázhatunk mi is mindenfelé; leszámítva természetesen a vicinális vasutak egyéb közlekedési műzériáit, melyekben bizony a világ semmiféle zónarendszere sem képes segíteni.

— **Kereskedelmi iskola Szentesen.** Már lapunk egy korábbi számban hírt adtunk arról, hogy *Lévay* Ferenc tanfelügyelő lépéseket tett arra nézve, hogy városunkban már a közel jövőben kereskedelmi iskola állíttassék fel, mi által egy-egy mindenkorra segítve volna azon a mai visszas állapotban, mely mellett az iparos és kereskedő tanoncok oktatása együttesen folyik. Mint erről a tanfelügyelő által örömmel értesítünk, ő maga szorgalmasan dolgozik e kereskedelmi iskola tervezetén, mely szerint annak felállítása nagyon csekély, mintegy évi 600

frt anyagi áldozattal volna keresztülvihető úgy, hogy a kereskedelmi szakoktatás már a jövő tanévben megkezdhető volna. Mondanunk sem kell, hogy a tanfelügyelő úr ez irányú munkássága városunkra mily nagy horderejű s hogy itt is meg kell tenünk a tényezőknél mindent ez életrevaló terv sikere érdekében.

— **„Csongrád”.** Ily című új lap mutatványzáma küldetett be hozzánk, mely a f. hó 19-én jelent meg Csongrádon. A lap szerkesztője *Csongrádi* Gábor. Részünkről mindenkor örömmel üdvözöljük egy új lap megjelenését, akár itt Szentesen, akár a vármegye bármely más községében lát is napvilágot, mert azt tartjuk, hogy a sajtó egyik legnagyobb és legfontosabb tényező a művelődés terjesztésében. Ami azonban ez új lapot illeti — mutatványzáma nem teszi ránk azt a benyomást, hogy valójában beváltja, amit a homlokon ígér: „*Társadalmi és közművelődési hetilap*” és aki a szerkesztőségnek vezércikkben adott programját elővassa, lehetetlen, hogy nézetünket ne ossza. Az a lap, amelynek programjában ez áll: „*Csongrád nem nélkülözheti a sajtót, amelylyel bozza lehet férni minden emberhez*” nem lap, hanem csak lapalakkban folytatott plakátkozás, olyan, amilyen Csongrádon eddig is dívott s *amellyel hozzáfértek csakugyan minden emberhez.* A mutatványzáma egyébként is vizsgálja a „*Szentesi Lap*”-nak. Ugy dolgoznak benne a „*többen*”, akiknek *alkalmuk volt* — szerintük — betekinteni a kulisszák mögé, akár az édes szülő anyjában, csakhogy míg itt a 48-as part öre alatt megy e többek cikkezése, addig amoda túl a Tisza jobb partján *kormányparti köpenyben* úzik a játékok. S hogy ennek mi az értéke: erre nézve bőséges tapasztalataink vannak. Nos, majd bejárjuk a véget. Sejjük ugyan, hogy ez is *aféle alkalmi lap*, amilyen annak idején a „*Kan-Szent-Márton és Vidék*” volt, de — mert nics okunk tőle felni — nyugodtan várhatjuk be a további számokat és be is várjuk.

— **Lejárt pályázat.** A Szentes városnál megíresedett főjegyzői állásra kirt pályázat a f. hó 22-én lejárt és a lejárt idejéig 3 pályázat adatott be. Pályázók dr. *Tasnády* Antal köz- és váltó ügyvéd, *Szánthó* Lajos magánhivatalnok volt városi tanácsnok és dr. *Filó* Tihamér. Magára a pályázat kérdésére majd alkalmilag visszatérünk. Ez alkalommal csak azt a reményünket fejezzük ki, hogy a képviselőtestület mindenestre az erre leghivatottabb erőt fogja választani.

— **Főlebbezések.** Ugy a városi költségvetés közgyűlési határozata, valamint a fogyasztási adó elháradsó jövedelmére vonatkozó közgyűlési határozat ellen is felebbezés adatott: be a polgármesteri hivatalhoz, illetékes helyre való juttatás végett. Kíváncsiak vagyunk, vajjon a polgármester, ki *olyan nagyon sielett a rehabilitáció és bizalmat szavazó városi közgyűlést egybeküteni*, mennyi idő alatt téteti meg a főlebbezésekkel azt a rövid útat hivatalától, a vele egy födel alatt lévő alispáni hivatalig. Kíváncsiak vagyunk erre azért is, mert a költségvetés elleni főlebbezés még a múlt héban lett hozza beterjesztve és csak tegnap jutott el tőle a vármegyéhez.

— **A rendőrség figyelmébe.** Felhívjuk rendőrségünk figyelmét két tapasztalt nyomervű rendőrségre. Egyik a járdák felhíntését illeti, amely rendeletileg el van ugyan határozva, de senki sem ellenőrzi, vajjon a rendőrt betartatik? Sőt maga a város, a híres római kőfal mentén és egyéb godozása alatt lévő járdákat csak éppen egy embernyomnyi szélességben hirteti fel homokkal, nyilván abból a böles feltevésből indulva ki, hogy aki kité, ám törje ki kezét labát, ha elcsúsz a sikos talajon. A másik, az olvadással felgyülemlett víz hanyag levezetése. A nap erje most már erős olvadást idéz elő. A jégge lagyott hó mindenfelé, pinctéren, mellékutakon hatalmas tavakat duzzaszt, de a vízlevezetésre alig van valami gond fordítva s csakis a közpomban. Ha az utasok nem gozóik, napzámásokat kell alkalmazni, mert az

türhellen állapot, hogy e minden reggei jégpáncéllal bevont tavak a polgárok testi ép ségét veszélyeztessék. Itt gyökeres és gyors intézkedés válik szükségessé s kell, hogy a rendőrség ez anomáliákon azonnal segítsen.

Kijátszóztó választmány. Az első 48-as népkör választmányára — mint ez már többször említettük — lapunk kitöltötte a körből. Ajándékba kapta eddig s a kitöltést ez is elég neveltségessé teszi. De neveltségesebbé válik a választmány akkor, ha kijátszik, még pedig minduntalan. A kör egyes tagjai ugyanis most már lapunkat, mely a választmányának a f. h. 18-án k. b. n. nem kellett, p. e. n. z. r. t. veszik meg és elviszik a körbe, leteszik az olvasó asztalra, hadd olvassák a kortagok — mint mondják, mind a két újsgót és hadd ítéljenek a szerint, ahogy oknak belőnk.

Kecskeméti Szentes ellen. Az 1. s. 48-as népkör választmányának ismeretes hír héd határozatára, mellyel lapunkat és a „Budapesti Újságot” a körből kitiltotta, a kecskeméti népkör is megadja a kárhozott választ. E népkör a f. h. 19-én tartott közgyűlésében, miután kimondta, hogy az egész magánügynek tekintti, következő végzést hozott: „Hazafias kötelességének ismeri azonban a kecskeméti 1848-as kör a felvetett ügyből kifolyólag kijelenteni azt, hogy *ugy Hentaller Lajos* országgyűlési képviselő úrnak, mint az általa szerkesztett *Budapesti Újság* című lapnak *edlgi irányát, szellemét, magatartását és működését* minden tekintetben, *tehát a Sima ügyben is, a függetlenség és 48-as párt elveivel, politikájával és c. d. e. kei-vel teljesen egyezzenek, összhangyatosnak tartja, ebből kifolyólag ugy Hentaller Lajos ur, mint a Budapesti Újság ha. fias működése iránt teljes tisztelettel és bizalommal viseltetik. Ezen határozatot Hentaller Lajos országgyűlési képviselő ur, mint a Budapesti Újság szerkesztője jegyzőkönyvi kivonaton értesítettini rendeltetik. Hát bizony chez Magyarzát sem kell, olyan világos s nem csak világos, hanem a legnagyobb mértékben le sújtó ítélet és éppen a választmány oly nagy bálványozott elnöke: *Sima Ferenc*re, ki bizonyosan nem is álmolta, hogy az a szépen készült „főnyes dégtétel” ilyen csúfos kudarcra váljon,*

— **Zaklatás a regalénál.** A regalét, mint annak idején a fogyasztási adót, tudva-

levőleg azzal a célzattal vette bérbé a város a kincstártól, hogy a lakosságot ily irányú minden zaklatástól megkíméljen. Nos, hát lássuk, hogy gyakorolják a kíméletet. *Gunszt Dávid* kereskedő, szentesi lakost, a f. h. 18-án *Waldner Mór* főügyelő, *Babós József* városi ellenőrző közeg és egy rendőr kereste fel és ott boltját és lakásának minden szeg-zugát felkutaták azért, hogy találjanak-e nála valami kimérésre szánt italt? Megjegyezzük, hogy nevezett kereskedő ily italk kimérésével soha sem foglalkozott és így a kutatás eredménytelen volt. Ugyan kérdjük: hol van hát a lakosság megkímélve a legbrutálisabb zaklatástól, ha ily házkutatás pusztá szóbeli feljelentésre is megeshett.

Köszönet nyilvánítás.

A szabó iparos ifjúság által 1890. jan. 18-án rendezett táncvigalom tiszta jövedelmét 5 forintot átvettem; fogadja a szabó iparos ifjúság ezen szives adományáért az egyesület nevében hálás köszönetem.

Szentes, 1890. jan. 19.

Kanász Nagy Antal,
ezrl. pénztárnok.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Dr. Matéffy Ferenc.**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

4424. tkv. 89. sz. 2—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi takarékpénztár végrehajtónak **Dezso Sándor** végrehajtást szenvedő elleni 150 ft. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvény. szék (a szentesi kir. járásbírósg) területén lévő, Szentes városában fekvő, a szentesi 376. sz. tjkvbe A + 458. rsz. a. foglalt I. 721. népszerűszámú ház és udvarra az árverést 614 ft-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1890. évi február hó 20. napján** délelőtt 9 órakor ezen telek. hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsírának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattai.

Kelt Szentesen, 1889. évi november hó 20. napján.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

TELESVÁRY, kir. aljárásbíró.

195. vgh. szám 1890.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajto az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Csongrádi kir. járásbírósg 2398 és 2349 számú végzése által Szentes Ferenc és földfoglaltató társai javára **Hakker József** csanyai lakos alperes ellen 400 és 73 ft. öke, ennek 1889 évi szeptember hó 13. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 47 ft. 41 kr. per költésig követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1967 ft-ra becsült szoba bútorok, konyha és gazdasági eszközök s től szárazfa anyagokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek a 2398, 2344 sz. 1889 kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Csanyon, alperes lakásán leendő eszközökre 1890 ik évi január hó 28 ik napjának délelött 10 óraja határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsúról alul is eladatul fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csongrádon, 1890 ik évi január hó 13. napján.

KOTSMÁR JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajto.

Meghívás.

A SZENTESI HITELSZÖVETKEZET

1890. évi február hó 9-én délelött 10 órakor

Szentes város közgyűlési termében tartandó

III. ÉVI

RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

a t. részvényeseket van szerenésém meghívni.

Szentes, 1890. évi január hó 22-én.

KISS ZSIGMOND,
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Záróméleg bemutatása és a felügyelő bizottság jelentése.
3. Költség-előirányzat.
4. Ügyészi jelentés.
5. Leltár bemutatása.
6. Az alapszabályok 42. §. rendelkezésének megfelelő indítványok.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldöttek választása.

Jegyzet.

A mérleg és a jelentés a szövetség helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 15 nappal a részvényesek által megtekinthető.

A meghatalmazással szavazni kívánók az alapszabályok 46. §. rendelkezésére figyelmessé tételnek.

2—1

3—1

Meghívás.

A SZENTESI TAKARÉKPÉNZTAR

f. évi február hó 8-ik napján délelött 9 órakor

saját házában

évi rendes

KÖZGYŰLÉST

tart, melyre

a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívatalnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Záróméleg betérjlesztése a felügyelő bizottság jelentésével, nyereség felosztása s a felmentvény megszavazása.
3. Ügyészi jelentés.
4. Évi költség-előirányzat és leltár bemutatása.
5. Kérvények és indítványok tárgyalása, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal beadatulnak.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
7. Alapszabályok módosítása.

Szentes, 1890. január 22.

KISS ZSIGMOND,
elnök.

Kivonat az alapszabályok 22. §-ából

A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényeinek, vagy az arról szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalábani felmutatása mellett igazolványát és szavazati jegyét a közgyűlés előtti nap d. e. 12 órájáig már megszerezte és részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt legalább 15 nappal a rendes közgyűlés előtt pedig 30 nappal saját nevére jegyzetten átíratta.

Jegyzet. A közgyűlés tárgyai 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségébe kitőve, a részvényesek által megtekinthető.